

Szent Ágoston püspök

Beszéd húsvét vigíliáján

Tudjuk, testvérek, s szilárd hittel tartjuk, hogy Krisztus egyszer s mindenkorra meghalt érettünk: a bűnösökért az igaz, a szolgákért az Úr, a foglyokért a szabad, a betegekért az orvos, a nyomorultakért a boldog, a szűkölködőkért a dúsgazdag, az elveszettekért a vizsgálóbíró, az eladottakért a megváltó, a nyájért a pásztor, s ami mindezeknél csodálatosabb: a teremtményért a Teremtő — megtartván, ami mindig ő, odaadván, amivé lett; a rejtőző Isten, megjelenő ember, erővel éltető, gyöngeségben meghaló, istenségben változhatatlan, testben szenvedő; mint az Apostol mondja: „Aki halálra adatott a mi bűneinkért s feltámadott a mi megigazulásunkért.” (Rm 4,25)

Hogy ez egyszer s mindenkorra történt, igen jól tudjátok, s mégis —mintha csak újra meg újra megtörténnék— az ünnep az idők körforgásában megismétli azt, amiről pedig az igazság az Írás oly sok szavával kiáltja, hogy egyszer s mindenkorra történt meg. Mégsem áll szemben egymással az igazság és az ünnep, hogy ez hazudnék, amaz pedig igazat mondana. Amit ugyanis a valóságban egyszer s mindenkorra megtörténtnek hirdet az igazság, azt a kegyes szívekben újra meg újra megülvén megújítja az ünnep. Az igazság élénk tárja a történeteket, úgy, ahogy azok megtörténtek, az ünneplés viszont —nem azzal, hogy megtörténtté tenné, hanem megülvén azokat— nem engedi, hogy elmúljanak az elmúltak.

Tehát „a mi húsvéti Bárányunk feláldoztatott, a Krisztus”. (1Kor 5,7) Egyszer s mindenkorra öletett meg, aki „már meg nem hal, s a halál rajta már nem uralkodik.” (Rm 6,9) Ezért az igazság szavával azt mondjuk, hogy egyszer s mindenkorra megtörtént a húsvét s nem a jövőben lesz, az ünnep szavával azonban minden évben azt mondjuk, hogy eljön a húsvét. Így értem azt is, ami a zsolttárban meg van írva: „Az ember értelme dicsér téged, és ami megmarad az értelem által, ünnepet ül néked.” (Zsolt 75/76,11) Mert ha az értelem az időben történeteket nem hagyná rá az emlékezetre, idővel semmi maradvékukat nem találná. Ezért az igazságot belátó emberi értelem dicséri az Urat, az értelem által az emlékezetben maradtak pedig az ismert időpontokban nem szűnnek meg ünnepet ülni, nehogy hálátlannak ítéltessék az értelem.

Ide tartozik ennek az éjszakának oly igen fényes ünnepe is, amikor virrasztván —az értelem meghagyta dolgok által— mintegy valóságossá tesszük az Úr feltámadását, amelyről pedig értelmünkkel helyesen megvalljuk, hogy egyszer s mindenkorra megtörtént. Akiket tehát tudóssá tett a hirdetett igazság, nehogy vallástalanokká tegye az elhagyott ünneplés!

Fordította Déri Balázs